

FİDANCILIK TEKNİĞİ

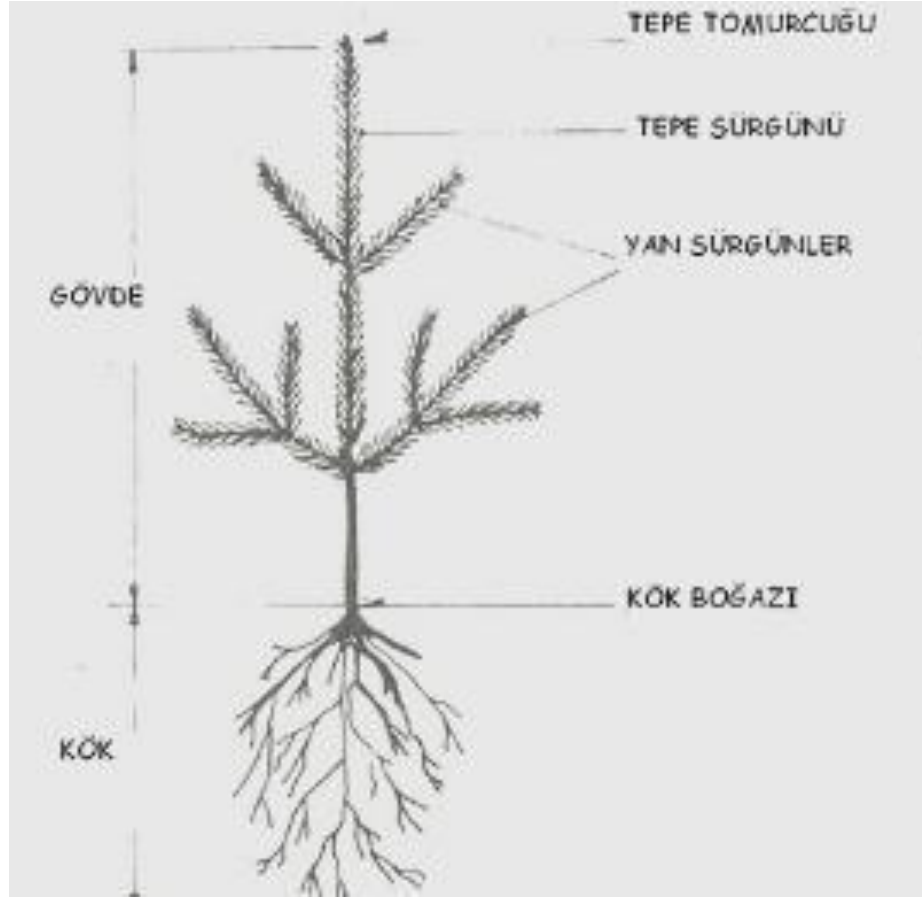
DERS 13: FİDANLIK ÜRÜNLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr.Gör.Hande ASLAN

3. FİDANLARIN KALİTEYE GÖRE SINIFLANDIRILMASI

Sınıflandırma birçok kategoriye göre yapılabilir. Bitkilerin kalite bakımından sınıflandırılmasında;

- Bitkinin gövde kalınlığı
- Boyu
- Yaşı
- Taç genişliği gibi ölçütlere bakılmaktadır.

Türk standartlarının esas aldığı kavramlara göre bir fidanın genel görünümü

Fidanlar ekim yastıklarında yetişip repikaja alınırsa yani bir vejetasyon dđnemini ekim yastıklarında geirmişlerse 1 + 0; iki vejetasyon dđnemi ekim yastıklarında geirmişlerse 2 + 0 gibi adlandırılır.

Bunun yanında bir yıl ekim yastığıında daha sonra repikaja alınıp bir yıl da repikaja alındığı ortamda kalmışsa 1 + 1; bir yıl ekim yastığıında iki yıl repikaj ortamında kalmış ise 1 + 2 şeklinde adlandırılır.

Örneğın 2 +2 + 3 şeklindeki bir ifadeden bitkimizin yedi yaşında olduğunu, iki yıl ekim yastığıında, iki yıl repikajda ve üç yıl da bulunduğı ortamda olduğunu anlamaktayız.

Fidanların kaliteli olup olmadığına karar verirken incelediğimiz fidanların;

- Yaşına uygun büyüklükte olmasına,
- Kuvvetli gelişim göstermesine,
- Zarara uğramamış olmasına,
- Üzerinde hastalık veya zararlı belirtisi olmamasına,
- Bitkinin kendine has görünüm, koku ve biçimde olmasına,
- Suyunu kaybetmemiş olmasına,
- Kök/ gövde oranının orantılı olmasına,
- Köklerin ambalajlanması sırasında açıklık olmamasına,
- Gövdenin tür özelliğine uygun gelişmiş olmasına dikkat edilmelidir.

4. FİDANLIKLARDA AMBALAJ VE PAZARLAMA

- Ambalaj; ürünleri dış etkilerden koruyan, onları bir arada tutarak taşıma, depolama, dağıtım, tanıtım ve pazarlama işlemlerini kolaylaştıran metal, kağıt, karton, cam, plastik, kumaş vb. malzemelerden yapılmış dış örtülerdir. Ürünü çarpma, zedelenme gibi fiziksel etkilerden korur. Ambalaj ürünün tüketiciye en ekonomik yolla ulaşmasını sağlar, depolama kolaylığı yaratır.
- Pazarlama ise insanların gereksinimlerini, değişimlerini yakalayıp onlar doğrultusunda ürün oluşturmaktan hedef kitleye ulaştırılmasına kadar uzanan uygulamaları kapsayan süreçtir. Günümüzde çağdaş pazarlamanın amacı, hedef tüketici ve müşterilerin istek ve gereksinimlerini tatmin ederek kâr sağlamaktır.

5. FİDANLARDA GÖMÜ ve DEPOLAMA

- Dikim çalışmaları 3 – 4 günden fazla gecikecekse fidanların serin ve gölge bir yerde kazılan hendeklerde, gevşetilmiş demetler hâlinde bekletilmesi gerekir. Bu işleme gömü denir.
- Gömü yeri dikim alanının yakınında, rüzgâr ve güneşe karşı korunaklı olmalıdır. Burada toprak yüzeyi yabancı otlardan temizlenmeli ve toprak düz, taze, hafif ve süzek bir yapıya sahip olmalıdır.
- Gömünün yapıldığı yer fidanlığımızın satış bölgesine yakın bir yerde olmalıdır.

- Küçük fidanlar gömüye alınırken toprakta gömüye alınacak fidanlara yetecek kadar bir hendek açılır. Açılan bu hendeğin genişlik ve derinliği, gömüye alınacak fidanların kök büyüklüğüne göre ayarlanır.
- Gömüye alınmadan önce kökler budanmalıdır. kökler kısaltılmazlarsa dikimde katlanır ve kök gelişimi güçleşir. Kesilen köklerde oluşan yeni kesim yüzeyleri zengin kök oluşumunu sağlar. Ayrıca yaralanmış ve kısmen kopmuş olan kökler de bu sayede budanmış olur.

Çıplak köklü fidanların gömüye hazırlanması

Fidanların gömüye alınmalarındaki amaç, geçici olarak nemli toprak içinde bulundurmaktır. Bu şekilde köklerin kurummasının önlenmesidir.

Gömüye alınmış fidanlar

Dikimden önce uzun bir süre bekletilmesi gereken fidanlar için gömü yerine soğuk hava depolarında saklama önerilir. Soğuk hava depolarında saklamalarda ise 1 – 2 0 C’de ve nemin % 90 civarında olması istenir.

Soğuk hava depolarına alınmış fidanlar

6. FİDANLARIN AMBALAJLANMASI

- Çıplak köklü fidanlar 500, 1000, 2000'lik demetler hâline getirilir. Islak yosun veya testere talaşı bulunan çuval alınır. Fidanların kökleri karşılıklı gelecek şekilde kat kat hazırlanır. Bu çuvala yerleştirilir ve sıkıca bağlanır.
- Fidanlar topraklı veya çıplak köklü olarak sandıklarda da tutulabilir. Sandıklar aralıklı tahtalardan yapılmalıdır.

7. FİDANLARIN PAZARLANMASI ve NAKLİYE

- Fidanlar, çıplak köklü, topraklı veya kaplı fidan oluşlarına göre 3 tipte pazarlanırlar.
- Satış toptan veya perakende olarak yapılır.
- Fidanların nakliyesi serin saatlerde yapılmalıdır.
- Gerek fidan yataklarından gerekse gömü yerinden çıkarılan fidanlar, köklerinin kurumaması ve zarar görmemesi için dikim sahasına ambalajlı olarak taşınmalıdır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Genç, M. 2012. Süs Bitkisi Yetiřtiricilięi (Temel retme Teknikleri), Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, Yayın no:55, Isparta.
- rge, Suad, 1992. Aęaç ve Süs Bitkileri Fidanlık ve Yetiřtirme Tekniği, İstanbul Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 3676, İstanbul.
- Anonim, 2009. Fidan retimi, Milli Eęitim Bakanlığı ve evre ve Orman Bakanlığı Modülü, Ankara.
- Anonim, 2007. Aşıyla retim, Milli Eęitim Bakanlığı MEGEP Modülü, Ankara.
- Anonim, 2007. Çelikle retim, Milli Eęitim Bakanlığı MEGEP Modülü, Ankara.
- Anonim, 2011. Fidanlık işletmesinin Kuruluřu Hazırlığı, Milli Eęitim Bakanlığı Modülü, Ankara.
- Anonim, 2013. Fidanlık Kuruluř Planı, Milli Eęitim Bakanlığı Modülü, Ankara.
- Yetgin, M.A. 2010. Meyve Ağaçlarının Aşılanması. Samsun Valilięi İl Tarım Müdürlüęü, Samsun.